

***Изказване на министъра на външните работи Николай Младенов пред
Народното събрание във връзка с ратификацията на Договора за
присъединяване на Хърватия към Европейския съюз***

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСТИ,
УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Имам привилегията като министър на външните работи да се обърна към Вас по повод на събитие от ключова важност за европейската интеграция на нашия регион. Бих искал да призова Народното събрание да ратифицира Договора за присъединяване на Хърватия към Европейския съюз. Това ще бъде още един израз на последователната политика на България в подкрепа на европейското бъдеще на Хърватия и на европейското бъдеще на целия регион, към който принадлежим.

Уважаеми дами и господа, преди няколко дни мой колега от друга страна – членка на Европейския съюз, ми каза, че на тях им е отнело десет години след присъединяването, за да спрат да говорят за тях в Европа и за нас в съответната държава.

Аз съм сигурен, че България и Хърватия – две страни, които знаят цената на свободата, знаят цената на суверенитета, знаят цената на собствената си национална, културна и историческа идентичност, няма да бъдат и не са държави, които ще говорят за Европа като за тях и за себе си като за другите, защото именно в момент като днешния, в който общите ценности, на които е изграден Европейският съюз – солидарността, толерантността, са поставени под заплаха от движения, изповядващи ксенофобски настроения не само в една страна членка. Мисля, че е от изключително значение за всички нас, тези, които сме се присъединили и се присъединяваме към Европейския съюз сега, да застанем изправени и горди и да се противопоставим на всеки опит ценностите, от които е изградена Европа, да бъдат нарушени и да бъдат подменени. Именно затова аз съм сигурен, че когато ние – хърватите и българите, говорим за нашето място в Европа, винаги ще си спомняме, че ние не сме сред страните – учредителки на Европейския съюз, не по собствен избор, а по избор на други, и че фактът, че се присъединяваме толкова късно, преодолявайки толкова големи предизвикателства, не е благодарение на нас, а е благодарение на други. Защото нашето естествено място, нашето естествено културно и историческо място е именно в Европа.

Уважаеми дами и господа, призовавам Ви днес да дадете своя вот за Хърватия.

Хърватия извървя дълъг път от подаването на молба за членство в Европейския съюз през 2003 г. до подписването на Договора за присъединяване към Европейския съюз на 9 декември 2011 г. Ние можем да я поздравим заслужено с постигнатия успех. Този успех е резултат на извършената от страната огромна по своя обем работа и от постигнатия впечатляващ напредък по пътя ѝ към пълноправно членство в Европейския съюз. В деветте години от подаването на молбата за членство и през шестте години на

интензивни преговори, Хърватия демонстрира постоянство и решимост в процеса на демократизация и реформи. Някои от тези реформи бяха болезнени, но страната показва, че има волята и смелостта за тяхното успешно завършване.

Поздравявам политическите лидери на Хърватия, които показаха смелост и упоритост по трудния път на присъединяването. Положените от страната усилия бяха възнаградени с подписването на договора за присъединяването, поставяйки началото на процедура, с която Хърватия ще стане двадесет и осмият член на Европейския съюз. Осъществяването на необходимите реформи не би било възможно без категоричната подкрепа на хърватските граждани за присъединяването ѝ към Европейския съюз. Тази подкрепа беше решаващ фактор в крайния успех на интеграционния процес. Тя беше потвърдена и на референдума, който се състоя в страната на 22 януари и 67% от населението подкрепиха европейското бъдеще на страната си.

Тези дни на радост за Хърватия са дни на радост и за България като страна от региона, извървяла неотдавна същия дълъг път на реформи под знака на европейската интеграция, при това с цената на немалобройни тежки решения. Но това е ден и на радост за целия Европейски съюз, защото в такива моменти ние потвърждаваме нашите общи ценности и намерението си да продължим заедно по пътя, по който сме започнали. В моменти на кризи, каквито изживяваме сега, е важно да не забравяме онова, което имаме заедно като граждани на Европа, а именно – Европа е най-проспериращият, най-сигурният, най-мирният и най-свободният континент на земното кълбо. Нека никога не забравяме това и да го пазим!

А страни като нашите, станали заложници на Студената война, разбират много добре какво означава тази свобода. Европа действа като силен магнит, като мотив за промяна и модернизация в нашия регион на Балканите. Примерът на страните от Балканския регион показва как европейската перспектива може да е източник на повече стабилност, сигурност и благоденствие в един регион, разтърсван от войни и конфликти допреди 15 години. Критериите за членство и процесът на преговори променят страните и обществата, окуражават ги да укрепват институциите си, да гарантират основните си европейски ценности – демокрация, върховенство на закона, човешки права, защита на малцинствата.

Икономическите критерии ни помогнаха да ускорим развитието на функциониращата пазарна икономика и да установим конкурентоспособността си, да въведем стандарти за стоките и за околната среда. Хърватия доказва, че не само изпълнението на критериите е важно, но добросъседските отношения и регионалното сътрудничество на Балканите също са ключови, за да може страните от региона да извървят своя път към европейската интеграция.

България днес споделя безапелационно радостта на хърватския народ. Вярваме, че Хърватия ще завърши процеса на реформи и ще изпълни ангажиментите, поети в рамките на преговорния процес.

Но днешният вот, уважаеми дами и господа, е и вот за нашия регион. Предстоящото присъединяване на Хърватия към Европейския съюз е важен знак за останалите страни на Балканите, че членството в Европейския съюз е постижима цел при изпълнение на поставените критерии и стандарти. В момент на трудна икономическа ситуация – както в Европейския съюз, така и в световен мащаб, подкрепата на всички държави членки за продължаване на процеса на разширяване е знакова. Тази подкрепа потвърждава жизнеността на политиката на разширяване и засилва трансформационния ѝ ефект на двигател на реформите в страните, стремящи се към членство.

Уважаема госпожо председател, уважаеми дами и господа народни представители! Днес вотът е вот за Европейския съюз като цяло. Предстоящото членство на Хърватия е ключов успех за политиката на цяла Европа за разширяване на Балканите. България изразяваше последователна политика за европейска интеграция на Хърватия. Нашата подкрепа се основава на твърдото убеждение, че сигурността, стабилността и просперитетът на Балканите ще бъдат най-добре гарантирани в условията на членство в Европейския съюз на страните от региона. Присъединяването на всички наши съседи от Балканите към Европейския съюз е в стратегически интерес, национален интерес на Република България.

Позволете ми още веднъж да приветствам нашите хърватски приятели и да ги уверя, че България ще бъде повече от приятел и съюзник. Ние ще бъдем сродна душа в Европа, на чиято подкрепа и разбиране можете да разчитате.

Специално искам да отбележа усилията на всички политици от последните две правителства – от настоящото и предходното правителство на Хърватия, които работиха за осъществяването на европейското членство на нашите съседи.

Специално трябва да отбележа пред Народното събрание огромните усилия, които положи правителството и екипът, и лично госпожа Ядранка Котор като министър-председател на Хърватия.

Специално искам да почета усилията на госпожа Весна Пушич, която сега поема поста министър на външните работи, а преди беше председател на Комисията по европейска интеграция в Хърватския парламент, на човека, който изнесе голяма част от преговорите на Хърватия Горан Яндроквич – моят бивш колега, сега председател на Комисията по външна политика на Хърватския парламент.

Добро дошли у Европску унию!